

A decorative graphic at the top of the slide consists of a thin horizontal line with a light green-to-white gradient. On the left side of the line is a large black left square bracket, and on the right side is a large yellow right square bracket.

7. POLITICKÁ EKONOMIE OBCHODNÍ POLITIKY

-
- A large black left bracket and a large yellow right bracket are positioned at the top of the slide, with a thin yellow horizontal line connecting them across the width of the page.
- Argumenty pro volný obchod
 - Argumenty proti volnému obchodu
 - Politický model obchodní politiky
 - Mezinárodní vyjednávání a WTO

[Volný obchod – úvod]

- úplně volný obchod – pár zemí (Hongkong)
- není dokonalý, ale lepší než jiné politiky
- vyhnou se ztrátám efektivity spojené s protekcionalismem a získají dodatečné příjmy

Přínosy volného obchodu

1. Efektivnost

- svobodný obchod odstraní zkreslení podnětů → nárůst národního bohatství
- Pokles cen pro spotřebitele
- Náklady spojené s hledáním informací a ztrátou času

2. Úspory z rozsahu

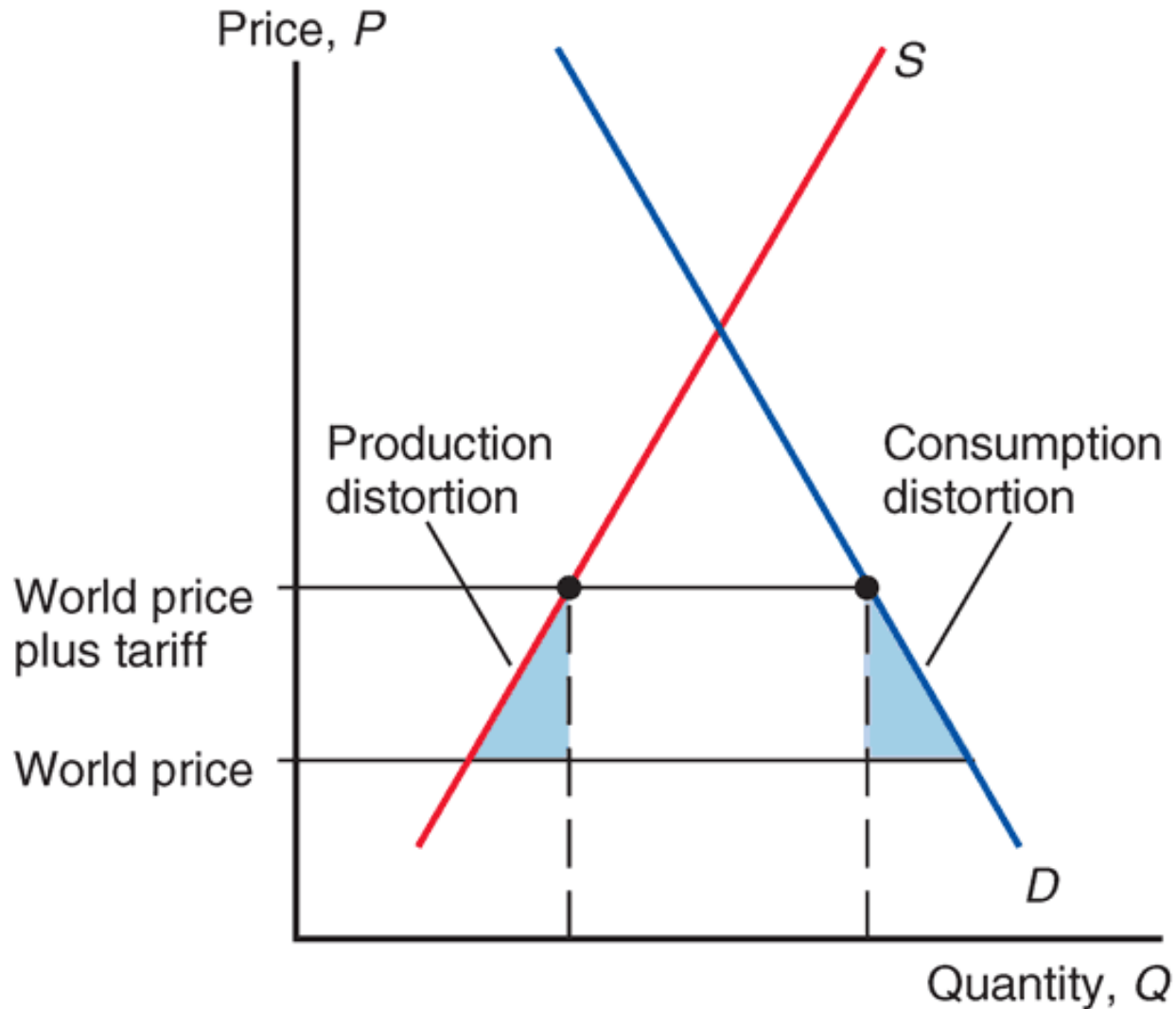
- odstranění roztržitosti výroby

3. Konkurence a lepší příležitosti pro inovace

4. Politický argument

- Nejlepší dostupná politika, ačkoliv v principu mohou být lepší politiky

Přínosy volného obchodu

[Odhadované náklady protekcioniismu (v % HDP)]

Brazil (1966)	9.5
Turkey (1978)	5.4
Philippines (1978)	5.4
United States (1983)	0.26

Přínosy z odstranění obchodních bariér (% HDP)

United States	0.57
European Union	0.61
Japan	0.85
Developing countries	1.4
World	0.93

Source: William Cline, *Trade Policy and Global Poverty* (Washington, D.C.: Institute for International Economics, 2004), p. 180.

TŘÍDA II ROSTLINNÉ PRODUKTY

KAPITOLA 10 OBILOVINY

1001	Pšenice a souřež
1002	Žito
1003	Ječmen
1004	Oves
1005	Kukuřice
1006	Rýže
1006 10	- Rýže v plevách (neloupaná nebo surová)
1006 20	- Loupaná rýže (rýže cargo nebo hnědá rýže)
	- - Předpařená
1006 20 11	- - - Kulatozrná
1006 20 13	- - - Střednězrná
	- - - Dlouhozrná
1006 20 15	- - - - S poměrem délky k šířce vyšším než 2, avšak nižším než 3
1006 20 17	- - - - S poměrem délky k šířce 3 nebo vyšším
	- - Ostatní
1006 30	- Poloomletá nebo celoomletá rýže, též leštěná nebo hlazená
1006 40	- Zlomková rýže
1007	Zrna čiroku
1008	Pohanka, proso a lesknice kanárská; ostatní obiloviny

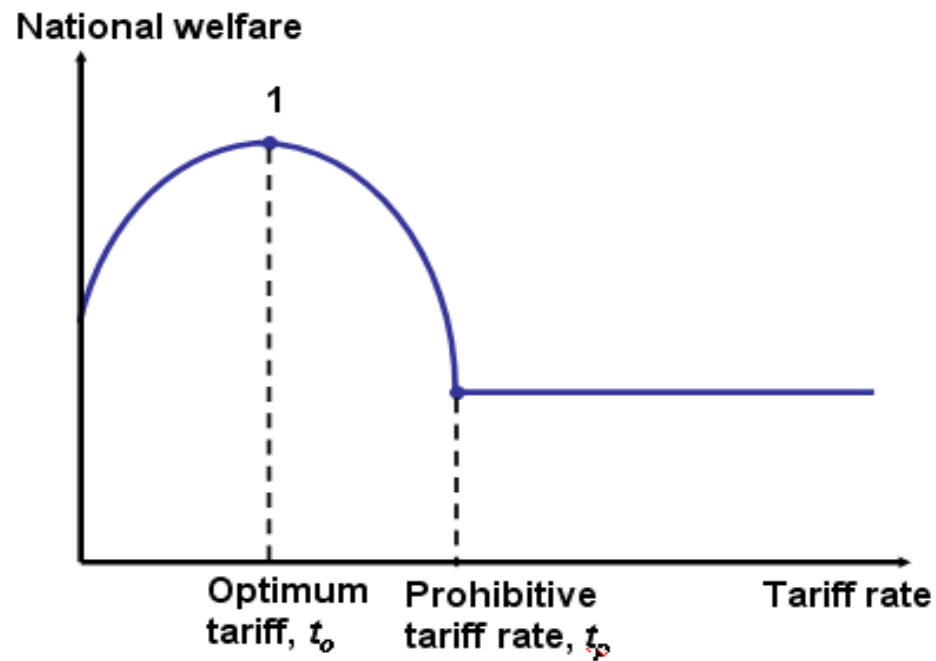
[Politické argumenty pro VO]

- teoreticky je možné obchodní politikou
↑ bohatství, ALE: OP = důsledek
zájmů skupin + nezohledňuje
celospolečenské hledisko
- redistribuce příjmů k politicky vlivným
sektorům
- MO = dobrovolná směna + zvýšení
životní úrovně

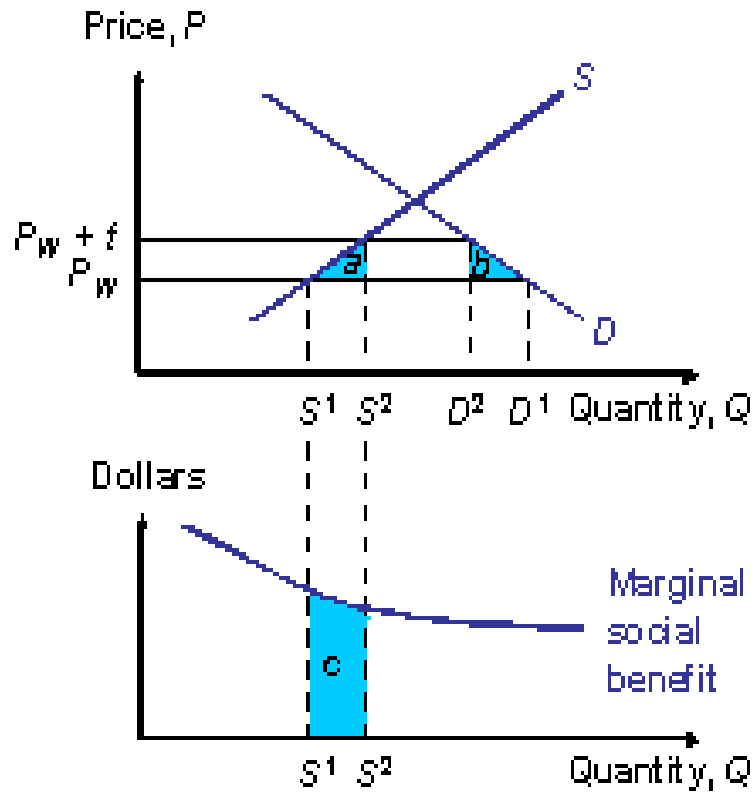
[Politické argumenty proti VO]

1. Zlepšení směnných relací
 - Velká země uvalením nízkého cla či kvóty snižuje světovou cenu a zavedením exportní daně ji zvyšuje
 - Zlepšují se směnné relace
 - Může převážit nevýhody spojené s neefektivní alokací
 - ALE: Vždy na úkor jiných zemí – možnost odvety
2. Selhání domácího trhu
 - Ztráty na efektivnosti předpokládají, že trhy jsou efektivní
 - Podzaměstnanost, nedostatek kapitálu, znečištění, informační bariéry
3. Léčení deficitů BÚ
4. Podpora klíčových odvětví

Optimální clo (pro velkou zemi)

[Selhání domácího trhu]

[Příklady chráněných odvětví]

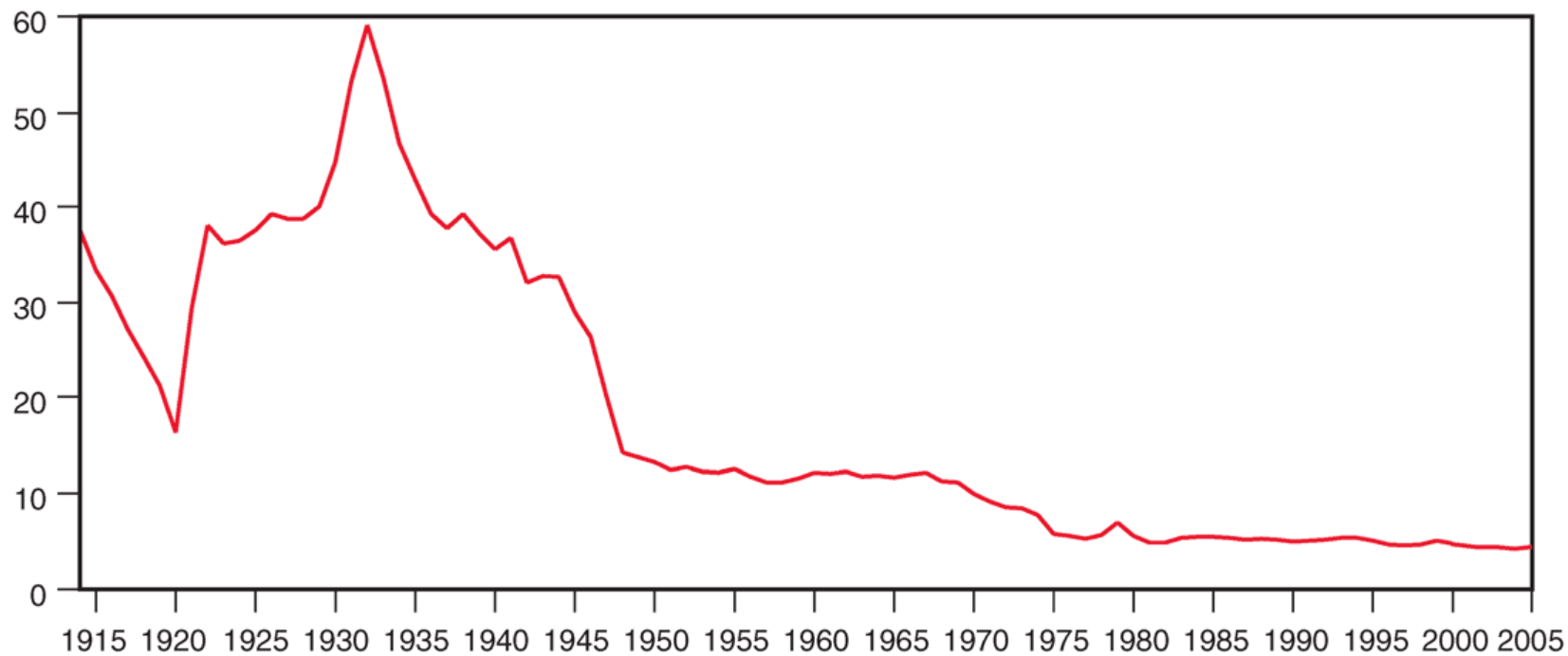
1. zemědělství
2. textilní průmysl
- znaky chráněných odvětví:
 - pracovně intenzivní
 - není nutná vysoká kvalifikace ani investice
 - dobře organizovaní

[Mezinárodní vyjednávání]

- od 30.let 20. stol.: snižování obchod.bariér
- po WW2: rychlá liberalizace
- důsledky:
 - eliminace obchodních válek
 - narušení vlivu jednotlivých národních zájmových skupin
 - prosazování volného obchodu

Celní sazba v U.S.A.

Tariff rate
(percent)

[Spolupráce v MO]

		<i>EU</i>	
		<i>Free Trade</i>	<i>Protection</i>
Free Trade		\$10B <i>\$10B</i>	-\$10B <i>\$20B</i>
US			
 Protection		\$20B <i>-\$10B</i>	-\$5B <i>-\$5B</i>

[GATT]

- po WW2: jednání za účelem vzniku mezin.obchod.org. (ITO =International Trade Organization)
- problémy → 1947: „dočasná“ obchodní pravidla = smlouva GATT (na 48 let)
- ITO nikdy nevznikla

Uruguayské kolo (1986-1994)

- výsledný dokument: 1994 (Marrákeš)
- přínosy Uruguayského kola: obchod. liberalizace + vznik WTO

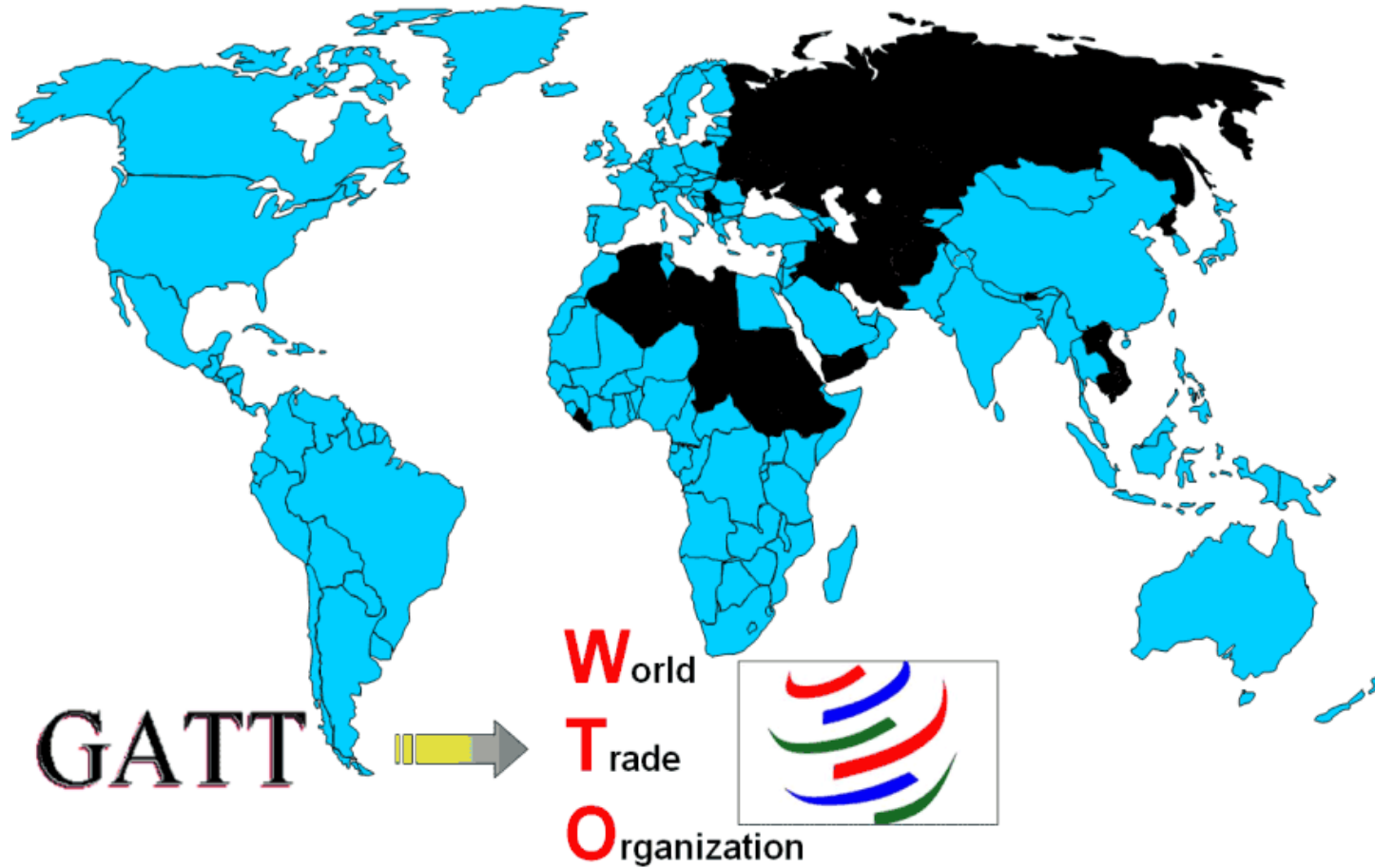
Rozdíly	GATT	X	WTO:
	provizorní smlouva		plně funkční organizace
	jen zboží		+ služby (GATS = General Agreement on Trade in Services) + duševní vlastnictví (TRIPS = Trade-Related Aspects of Intellectual Property)
	zdlouhavé, neúčinné řešení sporů		formální, účinné řešení sporů

[WTO]

= World Trade Organization

- vznik: 1.1. 1995
- pravidla GATTu součástí pravidel WTO
- proces „vázání“
- omezování celních i necelních bariér obchodu
- vyjednávání v kolech

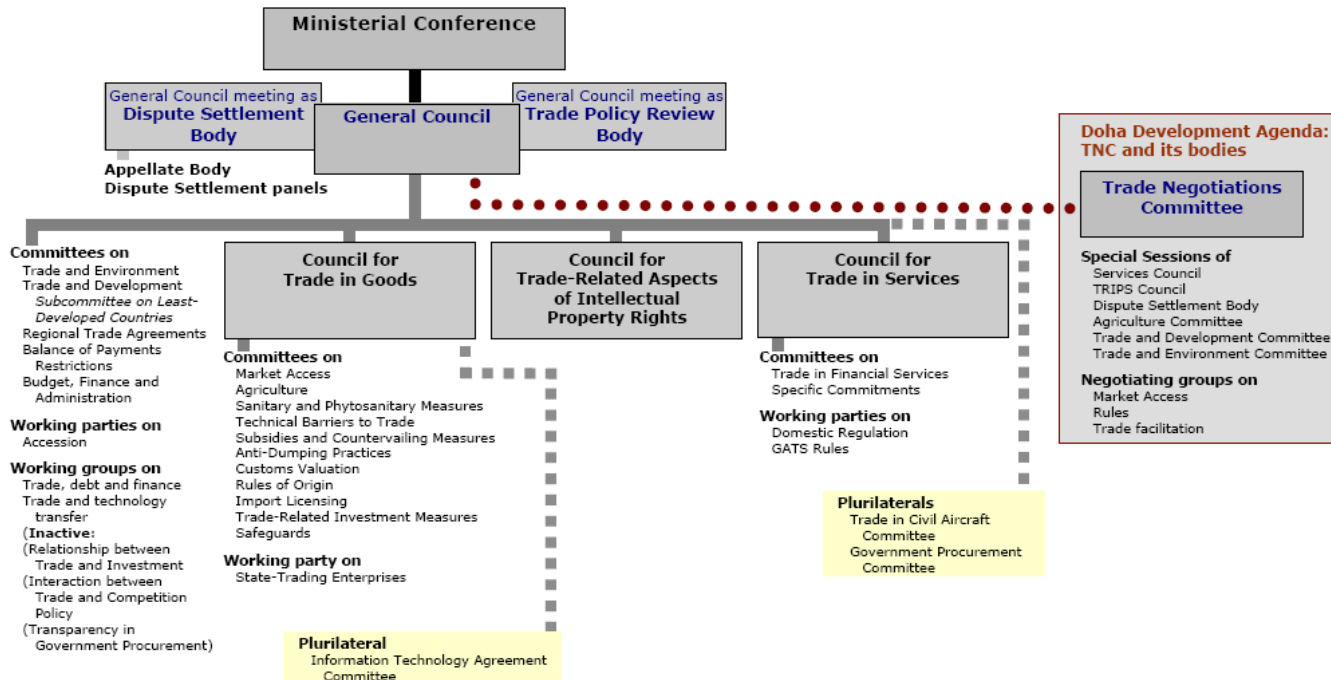
[Členové WTO]

Organizační struktura WTO

WTO structure

All WTO members may participate in all councils, committees, etc, except Appellate Body, Dispute Settlement panels, and plurilateral committees.

Key

- Reporting to General Council (or a subsidiary)
- Reporting to Dispute Settlement Body
- Plurilateral committees inform the General Council or Goods Council of their activities, although these agreements are not signed by all WTO members
- Trade Negotiations Committee reports to General Council

The General Council also meets as the Trade Policy Review Body and Dispute Settlement Body

Výjimky z pravidla nediskriminace

= preferenční obchodní smlouvy

- GATT povoluje, když nulová cla = zóny volného obchodu, celní unie
- dopady integrace:
 1. tvorba obchodu – drahá domácí produkce je nahrazená levnými importy z 3. zemí
 2. odklon obchodu – levnější importy ze 3. zemí jsou nahrazeny dražší domácí produkcí

[„Nové“ spory o obchodní politiku]

- 80.léta: nové argumenty pro intervence (high-tech odvětví) → strategické obch. politiky
- 90.léta: vliv nárůstu MO na pracovníky v RZ (standards pro mzdové sazby a pracovní podmínky?)

Argumenty pro aktivní obchodní politiku

- řešení tržních selhání:
 - Externality - neschopnost firem v high-tech odvětvích zmocnit se příjmů z rozvoje poznatků, které se rozšíří i do jiných odvětví

[Technologie a externality]

- externality = přínosy, které případnou jiným firmám než těm, které je vyprodukovaly
- high-tech odvětví: velkou část zdrojů do zlepšování technologií
- patentová ochrana = slabá ochrana proti imitování nápadů → subvencování
- ALE: obtížná kvantifikovatelnost přínosů inovace + problém identifikace inovačního odvětví

[Nedokonalá konkurence]

- stanovení pravidel = komu případně dodatečný přínos
- 2 problémy:
 1. nedostatečné informace
 2. riziko zahraniční odvetné akce
- strategické obchod.politiky =
= „ožebračováním souseda“

[Globalizace a pracovní síla]

- před 1995: kritika MO zaměřena na dopady na obyvatele vyspělých zemí – problém: vliv IM ze zemí s levnou L na mzdy málo kvalifik. pracovníků ve vyspěl. zemích
- od 90. let: sílí antiglobalizační hnutí – problém: mzdy a pracovní podmínky v RZ
- omyl: nízké mzdy v RZ důsledkem volného obchodu

Reálná mzda a pracovní podmínky

- v RZ: nízké mzdy, ALE jsou na tom lépe, než by byli bez globalizace
- zavedení standardů na výši mezd a pracovní podmínky = nebezpečí protekcionismu
- řešení: monitorování mezd a pracovních podmínek + zpřístupnění výsledků spotřebitelům → ti rozhodnou

[

]

■ Konec

[ČETBA]

- BASTIAT, F.: Petice výrobců svíček